

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	15
Przedmowa.....	19

Część I

Zagadnienia ogólne międzynarodowego prawa podatkowego

Rozdział 1. Geneza międzynarodowego prawa podatkowego	23
1.1. Pierwsze międzynarodowe umowy podatkowe.....	23
1.2. Pierwsze międzynarodowe umowy podatkowe zawarte przez Polskę	24
1.3. Geneza modeli konwencji.....	25
1.4. Rodzaje modeli konwencji	27
Rozdział 2. Pojęcie, przesłanki i zakres międzynarodowego prawa podatkowego	30
2.1. Definicja międzynarodowego prawa podatkowego	30
2.2. Przesłanki stanowienia międzynarodowego prawa podatkowego.....	32
Rozdział 3. Międzynarodowe prawo podatkowe w systemie prawa polskiego	34
3.1. Międzynarodowy aspekt umów podatkowych.....	34
3.2. Krajowy aspekt międzynarodowych umów podatkowych	35

Rozdział 4. Międzynarodowe prawo podatkowe	
a europejskie prawo podatkowe	36
4.1. Płaszczyzny obowiązywania prawa podatkowego	36
4.2. Międzynarodowe prawo podatkowe	36
4.3. Europejskie prawo podatkowe	37
Rozdział 5. Rodzaje międzynarodowych umów podatkowych	40
5.1. Umowy dwu-i wielostronne	40
5.2. Bilateralne umowy podatkowe	40
5.3. Multilateralne umowy podatkowe	41
Rozdział 6. Znaczenie i charakter prawny Modelu Konwencji OECD	
i Komentarza	42
Rozdział 7. Interpretacja międzynarodowego prawa podatkowego	47
7.1. Dylematy wykładni międzynarodowego prawa podatkowego	47
7.2. Dyrektywy interpretacyjne międzynarodowego	
prawa podatkowego	48
7.3. Aspekt czasowy wykładni międzynarodowego	
prawa podatkowego	49
7.4. Usuwanie rozbieżności interpretacyjnych w międzynarodowym	
prawie podatkowym	50
Rozdział 8. Pojęcie i przyczyny podwójnego opodatkowania	52
8.1. Podwójne opodatkowanie w sensie prawnym	52
8.2. Podwójne opodatkowanie w sensie ekonomicznym	53
8.3. Przyczyny podwójnego opodatkowania	54
Rozdział 9. Sposoby i metody eliminacji	
podwójnego opodatkowania	55
9.1. Sposoby (instrumenty prawne) unikania	
podwójnego opodatkowania	55
9.2. Metody unikania podwójnego opodatkowania	
w sensie prawnym	56
9.2.1. Rodzaje metod unikania opodatkowania	56
9.2.2. Metoda zwolnienia podatkowego	56
9.2.3. Metoda zaliczenia podatkowego	57
9.2.4. Inne metody unikania podwójnego opodatkowania	57
9.3. Metody unikania podwójnego opodatkowania	
w znaczeniu ekonomicznym	58

31	Problem unikania ekonomicznego podwójnego opodatkowania.....	58
9.3.2.	Metoda odliczenia.....	60
9.3.3.	Metoda zwolnienia.....	60
9.3.4-	Inne metody.....	60
9.4	Metody zapobiegania unikaniu opodatkowania	61
9.4.1.	Problem podwójnego nieopodatkowania	61
9.4.2.	Klauzula <i>Subject-to-tax</i>	61
9.4.3.	Klauzula <i>switch-over</i>	62

Część II Eliminowanie podwójnego opodatkowania

Rozdział 1. Treść Modelu Konwencji OECD.....	64
Rozdział 2. Zakres stosowania typowej umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania	66
2.1. Zakres podmiotowy.....	66
2.2. Zakres przedmiotowy	67
Rozdział 3. Zasady opodatkowania poszczególnych kategorii dochodu i majątku w Modelu Konwencji OECD	69
Rozdział 4. Charakterystyka opodatkowania poszczególnych kategorii dochodu i majątku w Modelu Konwencji OECD	71
4.1. Dochód z majątku nieruchomego	71
4.2. Zysk przedsiębiorstw.....	71
4.2.1. Definicje podstawowych pojęć	71
4.2.2. Zasady przypisywania zysku	75
4.2.3. Korekta zysku przedsiębiorstw powiązanych.....	76
4.3. Zyski osiągnięte z eksploatacji w transporcie międzynarodowym statków morskich lub statków powietrznych.....	77
4.4. Zysk z dywidendy	78
4.4.1. Opodatkowanie dochodów biernych	78
4.4.2. Dochody z dywidendy w świetle art. 10 Modelu Konwencji OECD.....	81
4.4.3. Opodatkowanie dywidend w prawodawstwie Unii Europejskiej	83
4.4.4. Opodatkowanie dywidend w prawie krajowym	86

4.4.5.	Podsumowanie transgranicznego opodatkowania dywidendy	90
4.5.	Zysk z odsetek	91
4.5.1.	Dochody i odsetek w świetle art JI Modelu Konwencji OECD	91
4.5.2.	Opodatkowanie odsetek w prawodawstwie Unii Europejskiej	92
4.5.3.	Opodatkowanie odsetek w prawie krajowym	94
4.5.4.	Podsumowanie transgranicznego opodatkowania odsetek	94
4.6.	Zysk z należności licencyjnych.....	95
4.7.	Zyski z przeniesienia własności majątku	96
4.8.	Dochód z pracy.....	97
4.9.	Wynagrodzenia dyrektorów	93
4.10.	Dochody artystów i sportowców	98
4.11.	Emerytury	99
4.12.	Dochody pracowników państwowych	99
4.13.	Dochody studentów	100
4.14.	Inne dochody	101
Rozdział 5. Opodatkowanie majątku w Modelu Konwencji OECD		102
Rozdział 6, Metody unikania podwójnego opodatkowania w typowej umowie o unikaniu podwójnego opodatkowania		103
6.1.	Rodzaje metod unikania podwójnego opodatkowania	103
6.2.	Metoda wyłączenia.....	104
6.3.	Metoda zaliczenia.....	105
Rozdział 7. Postanowienia szczególne Modelu Konwencji OECD		107
7.1.	Ogólna charakterystyka rozdziału Vi Modelu Konwencji OECD.....	107
7.2.	Zasada równego traktowania.....	107
7.3.	Postępowanie polubowne	109
7.3.1.	Cel postępowania polubownego	109
7.3.2.	Eliminowanie podwójnego opodatkowania niezgodnego z Modelem Konwencji OECD	110
7.3.3.	Eliminowanie sporów interpretacyjnych i podwójnego opodatkowania w zakresie nieobjętym Modelem Konwencji OECD	112

7.3.4.	Przebieg postępowania polubownego	112
7.4.	Wymiana informacji podatkowych	113
7.4.1.	Cel wymiany informacji podatkowych	113
7.4.2.	Formy wymiany informacji podatkowych	115
7.4.3.	Postępowanie przy wymianie informacji podatkowych	116
7.4.4.	Poufność wymienianych informacji	116
7.4.5.	Ograniczenie wymiany informacji podatkowych	117
7.5.	Pomoc w poborze podatków	117
7.5.1.	Przesłanki pomocy w poborze podatków	117
7.5.2.	Zakres podmiotowy i przedmiotowy pomocy w poborze podatków	118
7.5.3.	Przesłanki warunkujące udzielenie pomocy w poborze podatków	118
7.5.4.	Postępowanie w przedmiocie pomocy w poborze podatków	119
7.5.5.	Formy pomocy w poborze podatków	120
7.5.6.	Ograniczenia pomocy w poborze podatków	120
7.6.	Członkowie misji dyplomatycznych i urzędów konsularnych	121
7.7.	Rozszerzenie zakresu terytorialnego	121

Część III

Współpraca w świetle regulacji międzynarodowego prawa podatkowego

Rozdział 1. Zagadnienia ogólne	125
1.1. Rozwój międzynarodowej współpracy podatkowej	125
1.2. Pojęcie międzynarodowej współpracy w sprawach podatkowych	126
1.3. Przesłanki współpracy	127
1.4. Formy współpracy	128
 Rozdział 2. Międzynarodowa współpraca administracyjna w sprawach podatkowych	 133
2.1. Ewolucja i podstawy prawne międzynarodowej współpracy podatkowej	133
2.2. Model Konwencji w sprawie wzajemnej pomocy administracyjnej przy dochodzeniu roszczeń podatkowych	136
2.2.1. Struktura Modelu Konwencji	136
2.2.2. Zakres podmiotowy i przedmiotowy	136
2.2.3. Formy współpracy	136

2.2.4.	Postępowanie w sprawie pomocy administracyjnej	139
2.3.	Międzynarodowa współpraca na podstawie przepisów	
	Konwencji o wzajemnej pomocy administracyjnej	
	w sprawach podatkowych	1401
2.3.1.	Zakres podmiotowy	140
2.3.2.	Zakres przedmiotowy	141
2.3.3.	Formy współpracy	141
2.3.4.	Wymiana informacji i jej formy	142
2.3.5.	Wymiana informacji na żądanie	143
2.3.6.	Automatyczna wymiana informacji	143
2.3.7.	Spontaniczna wymiana informacji	144
2.3.8.	Jednoczesne kontrole podatkowe	144
2.3.9.	Kontrola podatkowa za granicą	145
2.3.10.	Pomoc w poborze należności podatkowych	146
2.3.11.	Doręczenie dokumentów	149
2.3.12.	Wniosek o udzielenie pomocy administracyjnej	150
2.3.13.	Odpowiedź na wniosek o udzielenie pomocy administracyjnej	152
2.3.14.	Koszty postępowania w przedmiocie pomocy administracyjnej w sprawach podatkowych	155
2.3.15.	Poufność danych	155
2.3.16.	Instrumenty ochrony prawnej podatnika	156
Rozdział 3.	Międzynarodowa współpraca z rajami podatkowymi	158
3.1.	Przyczyny opracowania Modelu Porozumienia o wymianie informacji podatkowych i jego praktyczne zastosowanie	158
3.2.	Treść Modelu Porozumienia o wymianie informacji podatkowych	160
3.3.	Zakres podmiotowy	161
3.4.	Zakres przedmiotowy	161
3.5.	Ochrona praw podatnika	162
3.6.	Formy współpracy	163
3.7.	Wymiana informacji podatkowych	163
3.8.	Kontrola podatkowa za granicą	165
3.9.	Przesłanki odmowy udzielania pomocy	166
3.10.	Procedura wzajemnego porozumiewania	167
3.11.	Koszty wymiany informacji podatkowych	168
3.12.	Język wymiany informacji	168

Rozdział 4. Inne podstawy współpracy międzynarodowej (FATCA).....	169
4.1. Rozszerzenie podstaw prawnych międzynarodowej współpracy podatkowej.....	169
4.2. Cel wymiany informacji finansowych.....	170
4.3. Skutki FATCA.....	170
4.4. Uregulowania umowy między rządem Rzeczypospolitej Polskiej a rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki w sprawie poprawy wypełniania międzynarodowych obowiązków podatkowych oraz wdrożenia ustawodawstwa FATCA	171
4.5. Kontrowersje związane z FATCA	173

Cześć IV

Międzynarodowe unikanie opodatkowania i zapobieganie temu zjawisku

Rozdział 1. Międzynarodowa optymalizacja podatkowa.....	177
---	-----

Rozdział 2. Transfer dochodu przy wykorzystaniu mechanizmu cen transferowych	179
2.1. Ceny transferowe jako instrument optymalizacji podatkowej.....	179
2.2. Rola OECD w kształtowaniu praktyki podatkowej w zakresie cen transferowych	180
2.3. Pojęcie cen transferowych	182
2.4. Podmioty powiązane	183
2.5. Zasada długości ramienia	185
2.6. Korekta dochodu	186
2.7. Metody szacowania dochodu przedsiębiorstw powiązanych	188
2.7.1. Metoda porównywalnej ceny niekontrolowanej.....	188
2.7.2. Metoda ceny odprzedaży.....	188
2.7.3. Metoda rozsądnej marży (koszt plus)	189
2.7.4. Metoda marży transakcyjnej netto	189
2.7.5. Metoda podziału zysku transakcyjnego.....	190
2.8. Korekta odpowiednia	190
2.9. Korekta wtórna.....	192
2.10. Ceny transferowe w prawodawstwie krajowym	193
2.10.1. Podstawy prawne i zakres regulacji prawnych odnoszących się do cen transferowych.....	193
2.10.2. Przedsiębiorstwa powiązane	195
2.10.3. Przesłanki oszacowania dochodu.....	196

2.10.4. Zasady oszacowania dochodu	197
2.10.5. Analiza porównywalności.....	199
2.10.6. Katalog i hierarchia metod szacowania dochodu	202
2.10.7. Metoda porównywalnej ceny niekontrolowanej	202
2.10.8. Metoda ceny odprzedaży	203
2.10.9. Metoda rozsądnej marży („koszt plus”).....	204
2.10.10. Metody podziału zysków.....	204
2.10.11. Metoda marży transakcyjnej netto	205
2.10.12. Szczególne zasady ustalania wartości rynkowej dóbr niematerialnych i usług oraz restrukturyzacji działalności	206
2.10.13. Korekta odpowiadająca	208
2.10.14. Obowiązek dokumentacyjny.....	209
2.10.15. Porozumienia w sprawie cen transferowych	210
Rozdział 3. Raje podatkowe	215
3.1. Pojęcie i geneza raju podatkowego	215
3.2. Rodzaje rajów podatkowych.....	218
3.3. Ustawodawstwo antyrajowe	218
Rozdział 4. Niedostateczna kapitalizacja	222
4.1. Pojęcie niedostatecznej kapitalizacji.....	222
4.2. Przeciwdziałanie niedostatecznej kapitalizacji	224
Rozdział 5. Nadużywanie przepisów umów o unikaniu podwójnego opodatkowania oraz zjawisko <i>treaty shopping</i>	227
5.1. Pojęcie umownych korzyści	227
5.2. Mechanizm umownych korzyści.....	229
5.3. Przeciwdziałanie korzyściom umownym	230
Rozdział 6. Opodatkowanie zagranicznych spółek kontrolowanych.....	232
6.1. Geneza i uzasadnienie opodatkowania zagranicznej spółki kontrolowanej	232
6.2. Pojęcie zagranicznej spółki kontrolowanej	233
6.3. Podstawa opodatkowania zagranicznej spółki kontrolowanej.....	234
6.4. Wysokość podatku	235
6.5. Obowiązki administracyjne	237

Rozdział 7. Inne metody zapobiegania unikaniu opodatkowania	238
7.1. W poszukiwaniu skutecznej metody zapobiegania unikaniu opodatkowania	238
7.2. Klauzula ogólna przeciwko unikaniu opodatkowania	239
7.2.1. Istota klauzuli ogólnej przeciwko unikaniu opodatkowania.....	239
7.2.2. Klauzula ogólna przeciwko unikaniu opodatkowania w prawie Unii Europejskiej	240
7.2.3. Klauzula ogólna przeciwko unikaniu opodatkowania w polskim prawie podatkowym	244
7.3. Regulacje anty-BEFS.....	246
Bibliografia	251
Akty prawne	261
Orzecznictwo.....	265